

VIATA CA DAR SI TAINA SFANTA

1. O nouă carte, fasciculă universitară, înseamnă o șansă în plus de cunoaștere temeinică a sensului teologic, duhovnicesc, didactic-științific și misionar-social al vieții noastre. Credibilitatea dascălului-teolog și a teologului-dascăl atât în mediul academic, cât și în câmpul misionar al Bisericii și al societății sporește doar atunci când el se ridică la exigențele apostolatului, în orice context socio-cultural și în fața oricăror provocări ale lumii în care trăim.

Apostolatul presupune credință dreaptă, viață îmbunătățită și capacitate de dialog cu oamenii de știință și cu smeriții, evlavioșii și jertfelnicii susținători ai duhului echilibrat și sănătos al lucrării Bisericii în lume. O astfel de realitate devine, prin elanul, hărnicia și dinamismul dascălului de teologie în Universitate, în Biserică și în lume, o autentică „rouă“ cerească, „balsam“ pe „rănilor“ sufletelor însingurate și „pâine“ sufletească pentru cei „flămânzi“ de dreptate, de adevăr și de normalitate în viață.

An de an, crește „aluatul“ bun al teologiei în „covata“ cercetării didactice și științifice, care „dospește“ tot mai mult „frământătura“ în lumea academică, universitară, a Dunării de Jos.

Binefacerile parteneriatului Biserică-Universitate, la Galați, sunt din ce în ce mai evidente în viața urbei, a zonei și nu numai. Performanțele didactice ale corpului universitar și ale studenților au clasificat instituția noastră într-o poziție demnă, importantă și de perspectivă pentru viitorul cercetării științifice atât în domeniile politehnice, cât și în cele umaniste. Se remarcă o creștere a sensurilor umanismului creștin, menite să înobileze omul și pe dinlăuntru, nu doar în exteriorul manifestărilor profesionale, oricât de performante ar fi. Locul teologilor în Universitate este determinat de deschiderea universitarilor spre Biserica Ortodoxă, dar și a acestora către valoroșii misionari în lumea noastră atât de frământată. Profesorii sunt înțelepții unei comunități, iar ucenicii lor, studenții, sunt „primăvara“ națiunii, în lupta ei cu toate provocările moderne.

2. Ca și în domeniul științei, teologia presupune eforturi mari pentru cercetare. În această privință, cercetarea aduce nu doar noutăți și accente actuale în cunoaștere, ci oferă o perspectivă înnoitoare în viață, apropiindu-ne mai mult de izvoarele Revelației și propunându-ne modele desăvârșite în urcușul spre perfecțiune. Sfinții sunt, în acest înțeles, dascăli autentici ai experienței viețuirii în Împărăția lui Dumnezeu. Iată de ce sesizăm o dinamică mereu înnoitoare în lucrarea rugăciunii și în practicarea virtuților, doar atunci când ne apropiem real de Dumnezeu și nu când vorbim despre El.

Descoperirea lucrărilor Sale minunate în viața omului și în creație, cu puterea, cu lumina și prin căldura harului Sfântului Duh, ne antrenează în demersul comunitar al iubirii jertfelnice și deschide și în noi disponibilitatea de a ne oferi semenilor, în mod creator și pașnic. Astfel, suntem invitați a ne împărtăși cu puterile cerești ale energiilor divine necreate, prin Sfintele Taine.

În anul 2011, Sfântul Sinod a dispus în toată Biserica și, mai cu seamă în școlile de teologie, o adâncire mai pronunțată a înțeleșurilor și a binefacerilor Sfintelor Taine ale Botezului și Cununii.

Taina inițierii creștine, „ușă“ de intrare în creștinism și „pecetea darului Sfântului Duh“, ne ajută să ne ridicăm la demnitatea de fii ai lui Dumnezeu după har și de frați întreolaltă, uniți în familia Bisericii.

Sfânta Taină a Cununii reprezintă „sigiliul“ veșniciei așezat pe unitatea desăvârșită a soților în construcția minunată a celulei duale, în care pulsează aceeași „inimă“ spirituală, „pecete“ peste cele două persoane distincte, dar atât de apropiate prin harul Sfântului Duh, după modelul legăturii tainice dintre Hristos și Biserică.

Esențialul în darul Sfintei Taine a Cununii constă în forța spirituală a iubirii, care transfigurează relația celor doi într-o ofrandă binecuvântată a libertății, care se dăruiește continuu, fără a lăsa spații ale inițiativelor egoiste și singulare. „Pe cine a unit Dumnezeu, omul să nu despartă!“, se proclamă în actul divin al Sfintei Cununii. Dar mai ales în modernitate, atât Sfântul Botez, cât și Sfânta Cununie sunt percepute nuanțat, diferențiat, uneori trunchiat și secular, accentul așezându-se pe contractul uman, imperfect, pornind de la starea neputinței noastre de „îndreptare“ și de ridicare din decăderea viețuirii omului contemporan, închisă în capcanele secularizării. Viața, percepută ca expresie a propriei voințe și acțiuni,

transformă pe celălalt în obiect și nu în persoană respectabilă, unică și minunată. Pierderea perspectivei luminoase a „hainei“ Sfântului Botez și ruperea unității familiei prin divorț ne îndepărtează de menirea noastră spirituală și distrug frumusețea comuniunii și a armoniei sociale.

3. În ciuda secularizării și a efectelor acesteia asupra familiei astăzi, se observă o atitudine de revenire la demnitatea și la semnificația Sfintelor Taine, ca daruri și mijloace sfinte de ajutor pentru tinerii apropiați de Biserică, marea lor familie deschisă spre veșnicie și nu doar spre o parte efemeră a vieții pământești.

În același timp, nu putem să nu observăm o acutizare a crizei în familie, ca marcă a secularizării, atât în momentul împărțirii cu Sfintele Taine, cât și după aceea. Ultimii douăzeci de ani ne învață cât de grave sunt consecințele îndepărtării de Dumnezeu și de viața jertfelnică oferită ca dar unul altuia, din cea mai curată motivație a iubirii generatoare de viață armonioasă și de demnitate.

Refuzul deliberat al realităților sacre în viața de familie este riscul asumat ce se soldează cu scăderea demografică, având efecte grave asupra viitorului unui neam. Doar procrearea în stare de taină aduce omul în ipostaza de dăruitor și nu doar de consumator și de risipitor al darului celui mai sfânt: iubirea, temelie a vieții.

Astfel de stări se constată îndeosebi acolo unde omul cade pradă vicilor, patimilor, egoismului și impulsurilor propriei voințe, în lipsă de perspectivă și de responsabilitate.

Evident, migrația și sărăcia sunt și ele cauze ale secularizării omului și ale îndepărtării de idealul vieții echilibrate.

Asemenea realități nu trebuie să ne descurajeze în Biserică și în societate, ci mai ales să ne conștientizeze și să ne mobilizeze în direcția salvatoare a vieții și a oamenilor.

4. Prezenta lucrare, rod al cercetării și al reflecției cadrelor didactice, teologi de la Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie a Universității noastre se constituie într-un argument credibil și necesar în înțelegerea rolului Sfintelor Taine în construirea unei strategii umane bazate pe temelia solidă a spiritualității.

Prima parte ne familiarizează cu înțelesurile teologice, pastorale și misionare exprimate clar și convingător cu privire la Taina Sfântului Botez. Cu argumente biblice, patristice și liturgice, autorii studii-

lor reușesc a scoate la lumină sensurile Sfintei Taine în concretul vieții noastre.

În partea a doua, propunătorii studiilor ne arată efectele stării de criză accentuate în viața familiei contemporane și remediile oferite de Dumnezeu, prin Biserică – „stâlpul și temelie adevărului“.

Valoarea publicației sporește și prin contribuțiile unor teologi din străinătate, familiarizându-ne cu unele aspecte mai puțin cunoscute la noi, dar comune, din cauza „valului“ de secularizare care nu are frontiere. Singura cale de întoarcere la normalitate este asumarea condiției de creștin înrădăcinat în Tradiția sfântă a Bisericii, prin care se descoperă perspectiva înnoirii și a refacerii celulei vitale a umanității, familia trainică și rezistentă, „biserica“ domestică și spațiul sfințit al societății, cu adevărat civilizată și prosperă.

† Casian,
Arhiepiscopul Dunării de Jos